

۲۰۲۰/۰۱/۰۳

ملالی موسی نظام

مرحومه شاهگل رشتیا چراغی از معارف افغانستان

مرحومه شاهگل رشتیا از پیش گامان نهضت زنان افغان به رحمت حق پیوست

با تأسف و تألم اطلاع یافته ایم که محترمه شاهگل رشتیا، یکی از زنان منور و خدمتگار صادق معارف افغانستان، در شهر ژنیو سویس داعی اجل را لبیک گفته است. انا لله و انا الیه راجعون.

محترمه شاهگل رشتیا از فارغ التحصیلان لیسه عالی ملالی در شهر کابل است و از پیشگامان نهضت زن در افغانستان شمرده میشود که سالهای زیادی را در مؤسسه نسوان، بعد ها «میرمونو تولنه» با صداقت و لیاقت اولاد معارف را با مشعل فروزان دانش و علم رهنمون گشت. نامبرده دارای سجایای اخلاقی عالی بوده و مهربانی و پیش آمد احترام کارانه وی بر شخصیت و ارزش معنوی وی می افزود، چنانچه در طول عمر چه در وطن عزیز و چه در غربت فامیل و دوستان بیشماری از فیض رویه انسان دوستانه و شفقت معنوی و تربیت ذاتی و مهمان نوازی وی مستفید گردیده اند.

میرمن شاهگل نورزایی رشتیا آوانیکه به تدریس مضامین جغرافیه و تاریخ در کورس های سواد خوانی و صنوف درسی نسوان شهر کابل برای آنان زنان و دخترانی که به نحوی از حصول بکلوریا یا دیپلوم ختم لیسه باز مانده بودند، اقدام نمود که مؤسسه نسوان قدم های اولین را در جذب و کمک به بلند رفتن سطح تحصیلات قشر انان مملکت بر میداشت که بدین وسیله به آرزوی دسترسی به یک شهادت نامه صنف دوازدهم نایل آیند. این مؤسسه بعد از افول نهضت زن عصر درخشان امانی و با الحاق شقوق مختلفه، بر علاوه صنوف درسی وزارت معارف، توجه به انکشاف هنر های اصیل افغانی چون شقوق مختلفه خیاطی، کار های دستی هنر افغانستان، تشکیل یک

کودکستان و شیرخوارگاه مجهز با معلمین تربیت یافته و ایجاد یک سینما برای تفنن و تفریح جامعه زنان پایتخت، در حقیقت اولین بنیاد عالی زنان افغان شمرده می‌شد که با علاقمندی و لیاقت معلمین لایق و اولیای اداری خبره، انکشاف و ترقیات روز افزون در آن به چشم می‌خورد. البته با تجربه مثبتی که درین زمینه بدست آمد، بزودی مؤسسات مشابه در ولایاتی مانند قندهار، هرات و مزار شریف هم تأسیس و فعال گردیدند.

این مرکز فضل و دانش زن افغان در سال ۱۳۴۲ هجری شمسی به نام «**میرمنو تولنه**» رسمیت یافت و در حقیقت با موجودیت و تعداد روز افزون خانم‌های منور افغان چون محترمه شاهگل رشتیا و پیشرفت‌های قابل قدر آن مؤسسه، شخصیت‌های خبره‌ای چون محترمه زینب عنایت سراج، خانم رقیه حبیب، خانم کبرا نورزایی و خانم صالحه فاروق اعتمادی در صدر امور اداری و انکشاف شقوق مختلفه آن مرکز علم و هنر زن افغان قرار گرفتند. تعدادی ازین پیشگامان نهضت دوباره زن افغانستان که بعد از ترقیات زنان عصر شگوفان امانی، یکبار دیگر چراغ پیشرفت و ارتقاء نسوان مملکت را برافراشتند، حتی تا مقام وزارت و نمایندگی از مردم خود در شورای ملی افغانستان یعنی ولسی جرگه و مشرانو جرگه ارتقاء نمودند.

مرحومه شاهگل رشتیا در غربت و در شهر ژنو هم در حلقه‌های اجتماعی سویس، به کارهای اجتماعی و همکاری با رضاکاران افغان که برای خود تشکیلات غیر رسمی‌ای را برای وحدت خانم‌های مقیم شهر ژنو تشکیل میدادند، اشتغال داشته و فعال اجتماعی شناخته می‌شد.

مرحومه شاهگل رشتیا بعد از فراغت از لیسه ملالی با داکتر سید احسان الله رشتیا که متخصص امراض استخوان در شفاخانه علی آباد «**نادر شاه روغتون**» بود ازدواج نمود و از اوشان سه فرزند برومند و شش نواسه باقی مانده است. مراسم جنازه و فاتحه مرحومه بعد از ادای نماز در مسجد مسلمانان سویس به معیت فامیل و دوستان شان بر گزار گردید؛ روح شان شان و یاد شان گرامی باد.

پایان